

4.5.2018

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Viitteenne TEM/1311/08.05.01/2017, 13.4.2018

**VTT:N FIR 1 -TUTKIMUSREAKTORIN KÄYTÖSTÄPOISTOA KOSKEVA
LUPAHAKEMUS; HALLINTOLAIN 34 § MUKAINEN KUULEMINEN**

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on 13.4.2018 osoittanut Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle (VTT) pyynnön esittää selitys lausunnoista, jotka koskevat VTT:n valtioneuvostolle 20.6.2017 jättämää, ydinenergiain 20 § mukaista FiR 1 -tutkimusreaktorin lupahakemusta.

TEM:n saamat lausunnot käsittelevät hakemusta eri näkökohdista ja tukevat jo valtioneuvostolle hakemuksessa esittämäämme. VTT on hakemuksen jättämisen jälkeen (30.6.2017, 29.9.2017 ja 29.3.2018) toimittanut Säteilyturvakeskukselle ydinenergia-asetuksen 36 §:ssä määritellyt aineistot, joissa esitetään käytöstäpoiston ja ydinjätehuollon tarkemmat tekniset suunnitelmat ja turvallisuusvaatimusten täytyminen.

Lausunnoista esille nousevat keskeiset näkökohdat käsittääksemme ovat:

- FiR 1:n ydinjätteen pidempiaikainen varastointi Espoon Otaniemessä ei ole suotavaa, ja varastointi ydinvoimalaitosten alueella edellyttää sopimusta ja asianmukaista luvitusta;
- FiR 1:n käytetty ydinpolttoaine on pyrittävä palauttamaan sen alkuperämaahan Yhdysvaltoihin;
- VTT:n hankerahoitus on järjestettävä niin, että käytöstäpoisto voi toteutua tehokkaasti ja turvallisesti.

VTT ei esitä huomautuksia lausuntojen sisältöön. Jatkamme hankkeen valmistelua tarpeellisin osin viranomaisiin ja ydinalan toimijoihin yhteyttä pitäen.

Esitämme selityksenä seuraavan:

Olennaista VTT:ssä on varautua tehokkaaseen ydinjätehuollon jatkovalmisteluun.

FiR 1:n käytetyn ydinpolttoaineen palautus Yhdysvaltoihin olisi vielä mahdollista Yhdysvaltain Energiaministeriön (DOE) nykyisen palautusohjelmanohjelman puitteissa toukokuuhun 2019 asti. Aikataulua tarkennetaan tarvittaessa, kun Yhdysvalloista saadaan mahdollinen uusi ohjelma aikatauluarvioineen.

Käytetyn polttoaineen vaihtoehtoisen kotimaisen loppusijoitusvaihtoehdon osalta VTT käynnistää tarvittaessa neuvottelut Posiva Oy:n kanssa ennen nykyisen periaatesopimuksen raukeamista 30.6.2020.

Hallitus päätti 13.4.2018 vuosien 2019–22 julkisen talouden suunnitelmasta, jossa osana valtiontalouden kehyspääöstä käsitellään tulevaa valtiontukea FiR 1:n käytöstäpoiston kustannuksiin. Vahvistuessaan osaksi ko. vuosien talousarvioita valtiontuki luo VTT:lle edellytykset toteuttaa käytöstäpoisto turvallisesti ja Suomen kansainvälisten sopimusvelvoitteiden mukaisesti.

Tällä hetkellä ydinjätehuollon valmistelu jatkuu pääpiirteissään valtioneuvostolle jätetyssä hakemuksessa esitetyllä tavalla. Uskomme tilanteen ja hankkeen aikataulun tarkentuvan syksyyn 2018 mennessä erityisesti Yhdysvalloista saatavan tiedon pohjalta. Suunnitelmiin ja aikatauluun vaikuttavat myös neuvottelujen tulokset kotimaisten ydinenergiayhtiöiden kanssa sekä ydinenergiain lupamenettelyt FiR 1:n ydinjätteen välivarastoinnin ja loppusijoituksen toteuttamiseksi kotimaisen ydinvoimayhtiön hallinnassa olevalla laitosalueella.

Erja Turunen
Liiketoiminta-alueen johtaja
Älykäs teollisuus ja energiaratkaisut

Tiedoksi

Vasara, Helynen, Huoponen, Kotiluoto, Airila, Auterinen, Vilkkamo